

Autorzy wyboru: Kazimierz Biliński, Marek Żmuda

Red.: Janusz Justyński

Słowo wstępne

Rozdział I

Nauka społeczna Kościoła katolickiego od Leona XIII do Jana Pawła II. Przedmiot; źródła; ewolucja – etapy rozwojowe; działy nauczania społecznego. Krytyczne rozpoznanie aktualnej sytuacji w świecie. Ocena moralna. Wskazanie i postulowanie reform społecznych.

Rozdział II

Leon XIII. Rozważania o władzy politycznej i państwie. Rozważania o chrześcijańskim pojmowaniu państwa; stosunek Państwo - Kościół. Obowiązki pracowników i pracodawców. Rola organizacji zawodowych w rozwiązywaniu kwestii robotniczej. Stosunek Leona XIII do idei socjalizmu. Problem własności.

Rozdział III

Pius X. Rozważania o stosunku Kościół - Państwo.

Rozdział IV

Benedykt XV. Rozważania o potrzebie i warunkach pokoju światowego.

Rozdział V

Pius XI. Rozważania o odnowieniu ustroju społeczno-politycznego w duchu chrześcijańskim i zachowaniu pokoju. Problem własności. Refleksje o władzy państwowej. Korporacjonizm chrześcijański. Wolna konkurencja – granice, konsekwencje społeczno-etyczne. Papież wobec socjalizmu. Krytyka poczynąń faszyzmu włoskiego wobec społeczeństwa i Kościoła. O błędach narodowego socjalizmu (hitleryzmu). Krytyka politycznego komunizmu.

Rozdział VI

Pius XII. Absolutyzm państwowy. Papież o pokoju. Papież o Polsce. O regułach nowego porządku międzynarodowego po wyniszczającej wojnie. Rozważania dotyczące własności. Obrona własności prywatnej. Manifest personalizmu chrześcijańskiego - karta praw człowieka – pięć podstawowych warunków nowej konstelacji pokoju rozumianej jako współzycie w porządku i dobrobycie.

Rozdział VII

Jan XXIII. Zasada pomocniczości – interwencjonizmu gospodarzy państwa. Problem własności – pluralizm form własności. Przedsiębiorstwo; płaca i inne prawa pracownicze. Nowe aspekty nauki społecznej Kościoła – Mistrzynie (Magistra) narodów i osób ludzkich. Sprawiedliwy rozdział dochodu społecznego w wymiarze państwowym i ogólnoswiatowym. Jednostka, państwo a społeczność światowa – zasady porządku międzynarodowego. Moralne kryteria trwałego pokoju w stosunkach między społecznościami państwowymi. Rozważania o władzy państwowej i państwie. Personalizm społeczny – papieska karta praw i obowiązków osoby ludzkiej podstawą pokoju światowego.

Rozdział VIII

Sobór Watykański II. Problem własności. Nauka o państwie. Państwo a Kościół. Rozważania na temat pracy. Wspólnoty międzynarodowe – działania na rzecz pokoju i dobra wspólnego. O osobie ludzkiej, istotnej równości między ludźmi i sprawiedliwości społecznej.

Rozdział IX

Paweł VI. Rozwój czynnikiem kształtującym dobrobyt i pomyślność ludów. Stosunek do rewolucji. Stosunek chrześcijan do doktryn społecznych. Znaki czasu – sprawiedliwość a ujemne moralnie zjawiska społeczne. Zasada demokracji politycznej – udział szerokich mas obywatelskich. Pluralizm polityczny – błędne ideologie a oparte na nich kierunki polityczne.

Rozdział X

Jan Paweł II. Człowiek we współczesnym świecie – rozważania o wolności i godności osoby katolickiej. Rozważania o człowieku i pracy. Kościół wobec problemów współczesnego świata – solidarność ogólnoludzka jako fakt i postulat społeczny. Przyczyny klęski realnego socjalizmu; krytyka walki klas; tożsamość źródeł walki klas i militarystyki. Korzenie zła społecznego. Próby powstrzymywania rozszerzającego się totalitaryzmu komunistycznego po II wojnie światowej. Wydarzenia roku 1989 w Europie środkowo-wschodniej. Rozważania o własności; nowa forma własności. Konsumizm i kwestia ekologiczna – inne obok totalitaryzmu i autokratyzmu zagrożenia ery postkomunistycznej. Czy klęska komunizmu oznacza zwycięstwo kapitalizmu jako systemu społecznego? Papież o totalitaryzmie. Papież o demokracji. Zadania państwa w dziedzinie gospodarki; stosunek do Welfare State. Obrona człowieka motywem przewodnim nauki społecznej Kościoła. Nie ma wolności bez prawdy – moralność a odnowa życia społecznego i politycznego.